

Vil menna samvinnuna millum Noreg og Føroyar

JAN MULLER UR OSLO

-Tað er ein gleði fyr okkum norðmenn, at ein føroyskur lögmaður kann vitja í Noregi. Vónandi kann henda vitjanin vera við til at menna samvinnuna millum londini.

Hetta sigur norsk forsætisráðharrin, Kjell Magne Bondevig eftir fundin við Anfinn Kallsberg, lögmaður í Oslo manadagin.

Norski forsætisráðharrin heldur ikki, at Noreg og Føroyar eru ósamd um størvegis og vonar hann, at tað ber til at fáa eitt gott samstarv á ikki bert fiskivinnu-økinum, men eisini á olju-økinum.

Uppá fyrispurning hvussu tað ber til, at norðmenn just nú gera so nógv burtur úr føroyingum við eitt nú at bjóða lögmanni at vitja ikki færri enn 5 ráðharran og kong sigur Kjeld Magne Bondevig, at einki lögdið er í hesum.

Vit hava gomul søgulig bond at røkja, ja heilt aftur frá 800 talinum, og bæði londini hava sera týðandi ressursir í havinum og í undirgrundini, sum vit fegnir vilja samvinna um.

So talan er ikki um annað enn at hava góð viðurskifti við sín granna ñ at vit hava gjørt eina so fjølbroytta skrá fyr lögmann.

Markið

Norski forsætisráðharrin daldi ikki fyr eftir fundin við lögmann, at teir hava tosað nógv um olju og markið við Bretland.

Vit siggja, at eisini føroyingar hava marknatrupuleikar við eitt grannaland, og tað er sjálvandi týðning-

armikið fyr komandi olju-leiting við føroyar, at hesar samráðingar verða loystar. Vit hava sjálvir líknandi samráðingar við russar um markið í Barentshavinum.

Kjell Magne Bondevig vildi á tíðindafundinum eftir samráðingarnar við lögmann ikki gera viðmerkingar til, um hann hevði givið lögmanni góð ráð at brúka í marknatrætuni við bretar.

Anfinn Kallsberg sigur í hesum sambandi, at føroying og norðmenn hava gjørt eina skilagóða avtalu um markið millum londini, og hon er ein miðlinja.

Anfinn Kallsberg, lögmaður er annars sera feigin um at hava fingið høvið at vitja Noreg.

Hann sigur, at nú oljan er vorðin aktuell í Føroyum eisini, er greitt, at samvinnan við norðmenn kann víðkast til at fevna um annað enn bara fiskivinnu.

Fylgja væl við

Anfinn Kallsberg sigur, eftir fundin við norska forsætisráðharran, at tað er greitt, at norðmenn fylgja sera væl við í tí, sum fer fram í Føroyum og her ikki minst á oljuøkinum.

Hetta kom longu til sjónar á fundinum eg hevði við Harald Kong. Hann var sera áhugaður fyr viðurskiftinum í Føroyum og hevði nógv gott at siga um viðurskiftini millum londini. Men hann visti ikki minst áhuga fyr, hvussu tað gongur við oljuvirkseminum og annars við markna-spurninginum.

Anfinn Kallsberg sigur annars, at tað er greitt, at just oljan tykst at vera ein afturvendandi spurningur í

Anfinn Kallsberg, lögmaður og norsk oljumálaráðharrin Marit Arnstad

øllum samráðingunum og tað sýnist sum at politiska skipanin hevur útkið til eftirtektar, at norska vinnan hevur stóran áhuga fyr føroyska økinum.

So stórus er áhugin fyr eini komandi oljuvinnu við Føroyar, at bæði kongur og fleiri av ráðharrunum høvdu hann á lofti. ñ Eg ivist ikki í, at hetta málið hevur høgan prioritet, tí tað hevur eydnast eini heilari stjórn við kongi á odda at taka upp henda spurningin upp og taka ímóti Føroya lögmanni.

Lögmaður visir heldur ikki aftur, at tað er norska oljuvinnan, sum hevur verið

medvirkandi til at fáa hesa vitjanina í lag. -Tað er ikki óvanligt, at politikkar handla eftir teimum signalum sum koma, og tá tað er uppgávan hjá politikarunum at skapa fyrirteytir fyr vinnuni.

Tað er tí ikki so lögdið heldur, at hetta eisini hendir í hesum málnum.

Samstarv

Anfinn Kallsberg visir annars á, at tendensurin er samarbeiði frá øllum síðum og hevur hann eisini fingið áheitan frá íslendingum um víðkað samarbeiði millum Føroyar, Ísland og Grøn-

land.

-So eg trúgvi, at vit politiskt eru komnir hartil, at tað er neyðugt at samstarva tvørtur um landamørk, og henda vitjanin er ein partur av tí.

Lögmaður sigur, at vit mugu ansa eftir ikki at isolera okkum, tí gera vit tað er ein vandi fyr, at vit detta niðurimillum, men tað er eins umráðandi at vit vera við í útviklinginum uppá okkara egnu premisser.

Anfinn Kallsberg visir á, at spurningur um EU hava eisini verið frammi í práttinum við forsætisráðharran. Hann visir á, at bæði norðmenn og íslendingar hava serstakar avtalur við EU, og hetta mugu føroyingar eisini fáa. ñ Gera vit einki, so endar tað heilt galið hjá okkum.

-Eg havi nevnt á fundinum her í Oslo, um tað ikki hevði borið til hjá okkum føroyingum at fingið eitt samstarv við Ísland og Noreg innan fyr EFTA. Tað er sjálvandi ein spurningur

sum fyrst og fremst skal avklárast við donsku stjórnina. Men eg havi reist málið her fyr at kunna venda aftur til tað seinni.

Anfinn Kallsberg visir á, at norðmenn undir fundinum í Oslo ikki hava havi nakað ítøkiligt boð uppá, hvat føroyingar eiga at gera.

-Men nú hava norðmenn traditióin fyr at klára seg væl í marknastríðinum eitt nú við bretar og teir fingi eitt miðlinjumark í sambandi við undirgrundina, hevur tú so ikki fingið okkurt gott ráð frá teimum?

-Teir hava ikki givið okkum nøkur góð ráð á økinum, hóast eg havi vent hesum spurninginum.

Nýggj oljukelda

Noreg í mun til Føroyar hava eina heilt aðra stöðu tá tað snýr seg um samráðingar um mark, serliga tá prinsippið um strandalond kemur inn í myndina. Har eru vit nógv verri fyr og tí kunnu vit ikki rættliga brúka teirra argumentir.

Lögmaður sigur annars, at hann hugsar nógv um marknatrætuna við bretar. ñ Eg eri komin til eina niðurstöðu, hvussu farast kann fram. Tað verður arbeitt við málinum og uttanlandsnevndin skal eisini kunnast og takast við í hesum stóra máli. Meira kann eg ikki siga nú.

Uppá fyrispurning um tað er ein fyrimunur fyr føroyingar ella ein vansi, at tað er funnin ein nýggj oljukelda við markið, sigur lögmaður, at hetta er ringt at meta um, men tað skuldi so

Lögmaður hittir norska forsætisráðharrin í Oslo

gjørt ókið meira áhugavert millum oljufelög og skuidi helst eisini gjørt tað meira átrókandi millum bæði fýroyskar og bretskar myndugleikar at funnið eina loysn, soleiðis at man kann fara í gongd sum skjótast.

Uppá fýrispurning hvussu hann tulkar áheitana frá bretska orkumálaráðharranum at fáa ein fund við fýroyska starvsbróðurin sigur lögmaður, at hetta vísir, at bretar eisini eru áhugaðir í at fáa samstarv á oljuøkini.

Nú eru oljuráðharrarnir ikki beinleiðis við í markatrætuni men taka sær meira av vinnuni. Tað er klárt at bretska vinnan bretska megin markid eisini er áhugað í, hóast tað eisini kemur ein vinna fýroysku megin markid, soleiðis at ein kann samstarva við felags infrastrukturni, t.v.s. oljeleitning, um olja og gass er í undirgrundini.

Um vitjanin sum heild sigur Anfinn Kallsberg, at hann tekur innhjóðingina sum eina positiva ábending, at norðmenn eru áhugaðir í at fremja eitt samstarv á jøvnum fæti og við virðing hvør fyri øðrum.

Norsku oljufelgini stóran áhuga

Frá forsætisráðharranum gekk leiðin til olju- og orkumálaráðið, har lögmaður hittir norska ráðharran á økinum, Marit Arnstad.

Hon vísir eftir fundin á, at norsku oljufelgini hava stóran áhuga fyri fýroysku undirgrundini og vilja vera við í leitningini, ikki minst tí fýroyska ókið er ein partur av sama jarðfrøðiliga økinum, sum er framvið Nor-egi.

Men norsku oljufelgini bíða nú eftir at vita, hvat fýroysku myndugleikarnir ætla á hesum nýggja óki.

Hon sigur annars, at tað er upp til fýroyskar myndugleikar at gera av, hvat skal henda, og tað verður so út frá hesum, at norsku feløgini gera av, hvat fíggarliga er rætt hjá teimum at fýrtaka sær.

Hon vísir á, at oljufeløgini meta Føroyar sum eitt sera áhugavert óki.

A fundinum við norska oljuráðharran fekk lögmaður eitt gott innlit í, hvussu norðmenn hava borið seg at við at skipa oljupolitikkin til frama fyri norsk áhugamál og virksemd annars.

–Eg haldi vit hava fingið nøkur góð ráð, sum vit sjálvandi fara at viðgera.

Lögmaður vil ikki í lötuni gera nakrar viðmerkingar ul, hvørji krøv fýroyingar fara og skulu seta norðmonnum, um teir ætla sær at vera við í eini fýroyskari oljuvinnu.

–Tað er ov tíføla at siga nakað um enn. Fyrst mugu vit finna olju, áðrenn vit set nakrar treytir. Tað eru jú útbodini av økjum, sum treytir skulu setast í og einki annað.

Anfinn Kallsberg, lögmaður hittir her vararáðharran í uttanríkisráðnum, Oslaug Haga.

Lögmaður góð ráð frá norðmonnum um ES

JAN MÜLLER ÚR OSLO

At norðmenn leggja alstóran dent á eitt framtíðar samstarvið við fýroyingar var

vitjanin hjá lögmanni í Oslo mánadagin eitt gott dømi um. Hóast tað bráðliga var komið inn í myndina, at teir stríðandi partarnir í

Miðeystri skuldu til Noregs at hátíðarhalda dagin fyri friðaravtaluna millum ísra- elar og palestinar, so mettu norsku myndugleikarnir

fýroysku vitjanina so týðningarmikla, at bert heilt fáar broytingar vórðu gjørdar í skránni.

Einasta broytingin var

Anfinn Kallsberg, lögmaður og Peter Angelsen, fiskimálaráðharri í Noreg. Mynd: Jan Müller

Fari at kannna fiskidagar við Svalbard

JAN MÜLLER ÚR OSLO

Tann fundurin, sum mundi taka mestu tíðina undir vitjanini hjá lögmanni í Noregi, mundi vera tann við fiskimálaráðharran, Peter Angelsen. Tað er eisini greitt, at teir høvdu nógv at tosa um, og fyrsta málið vóru veidudagarnir hjá rækjuskipunum við Svalbard, sum norska stjórnin herfyri gjørdi av at avmarka munandi

Peter Angelsen: –Vit hava viðgjørt spurningin um dagatalið hjá fýroysku rækjuskipunum. Eg havi lovað lögmanni at ganga ígjøgn- um alt tilfarið, sum varð brúkt í sambandi við at minka dagatalið. Men vit mugu minnst til, at stigið til betra var eitt útspæla sum kom frá øðrum fiskiveiðutjóðum eisini og bar í sær eina skerjing fyri allar teir, sum veida við Svalbard, eisini norðmenn

–Men fáa fýroysku rækjuskipini ikki hesar fiskidagar arnar aftur á

–Soleiðis sum eg havi skilt hagtølina, so troyta fýroysku skipini ikki allar teir fiskimøguleikarnar tey hava. Hvat verður í framtíðini veit eg ikki, men vit fara nú at hyggja alt tilfarið ígjøgnum.

Hóttur stovnur
Fiskimálaráðharrin sigur annars, at rækjustovnurin í

Barentshavinum, og við Svallbard er so hart troyttur, at tað átti at verið gott fyri tær tjódir sum veida har, at veiðutrystið varð minkað.

Við hesum vísir hann aftur móguleikan fyri at vaksa um veiðumøguleikarnar, og hvat toskenin í Barentshavinum viðvíkur sigur hann, at fiskifrøðingarnir mæla til eina hálvering av veiðuni frá 97 til 99. nNoreg hevur bert nøkur 40% út av totalu toskakvotuni í Bar-

tann, at Anfinn Kallsberg. lögmaður fekk ikki høvi til at hitta Knut Vollebæk, uttanríkisráðharran. Hesin skuldi hava fundir við palestinska leiðaran Yassir Arafat og fýrverandi ísraelska forsætisráðharran Simon Peres um at fáa liv í aftur friðargongdina í Miðeystri. Ístaðin hittir Anfinn Kallsberg vararáðharran í uttanríkisráðnum Oslaug Haga.

Anfinn Kallsberg sigur við Sosialin, at hann var sera fegin um at hitta just vararáðharran, tí hennara málsøki er netup ES.

Tey bæði tosaðu tí eisini serstakliga um ES. Oslaug Haga greiddi lögmanni frá ES-málum, sum fýroyingar kunnu hava áhuga í.

Sosíalúrin skilur, at lögmaður hevur fingið nógv at hugsa um eftir fundin við vararáðharran í uttanríkisráðnum. Hetta er eitt rættligt týðandi og viðkomandi mál, ikki minst nú ein arbeiðsbólkur just hevur latið lögmanni eina frágreiðing um spurningin Føroyar og EU.

Umframt at viðgera ES tosaðu tey bæði eisini um mentanarligt samstarv millum Føroyar og Noreg.

entshavinum. Restin verður bytt við Rusland og triðja lond.

Peter Angelsen heldur ikki, at norskir fiskimenn halda tað vera rætt lat lata øðrum meira av toskinum.

–Eg vóni, at vit og fýroyingar kunnu hava ein góðan og konstruktivan dialog um sínar millum fiskiveiðuavtalur. Vit hava ongan áhuga í at nokta fýroyingum at fiska í Barentshavinum. Vit vilja tegnir hava fýroyskar fiskimenn í Barentshavinum men innan fyri balanseraðar avtalur.

Hvat spurninginum um at ísland letur fýroyskum kvotur úttan at fáa nakað aftur fyri sigur Peter Angelsen við einum heldur hummoristiskum tóna, at íslendingar vita hvat teir gera, tí teir kunnu jú kompensera við tað teir geva øðrum við at taka tað aftur á øðrum økjum og her sipar hann til »Smuthullet«.

Peter Angelsen heldur ikki, at spurningurin um olju og fisk eigur at blandast saman. Hann heldur ikki, at oljuvinnan í Noregi hevur brúk fyri at fáa nakran stuðul frá fiskivinnuni, tá talan er um at gera handil við onnur lond.

–Tað eru meira enn 70.000 fólk í finmarkini. Tey eru heilt bundin av tí sum Barentshavið gevur, og tað hevur ikki verið lætt at vera íbúgvi her við teimum reguleringum sum eru gjørdar. Og teir hava so eisini folt á egnum kroppi, hvat tað vil siga, at aðrir fiska úttan avtalu í Barentshavinum. Tí er so týðningarmikil at hava veiðuavtalur sum byggja á tað fiskifrøðingarnar áleggja okkum.